

1 — Aždaja i carev sin

Čak u drugom carstvu ima jedno jezero, u onom jezeru ima jedna aždaja, a u aždaji vepar, a u vepu zec, a u zecu golub, a u golubu vrapac — u onome je vrapcu njegova krivica.

Čitav se moj poziv psihijatra zasnivao na ovome. Treba otkriti uzrok, a on je, u najvećem broju slučajeva, zapreten u nekoj traumi iz detinjstva. Moje insistiranje na tome da je čovek skup uticaja možda je u neku ruku i paradoksalno, budući da se svog detinjstva ne sećam — u sirotište sam doveden bez kofera i ikakve uspomene. Dugo sam pokušavao da iz tog tamnog predela povratim i prizovem bilo šta i najzad se utešio mogućnošću da prevrćem i seciram sećanja drugih. Tako sam postao stručnjak na polju hipnoze, koja polazi od činjenice da svest oko podsvesnog gradi gore pomenute bajkovite detalje i ornamente. Ipak, nisam ni slutio da se u neka jezera ne sme silaziti. Nikada. Ovo zaksanelo saznanje koštalo me je života. Ali krenimo od početka.

Juna 1998. primio sam na lečenje izvesnog Slobodana Marića osuđenog za sedam smrti u periodu između 92. i 97. Novine su tih nedelja široko razglabale o brutalnosti tih ubistava, o mogućim motivima i nepravdi koja je učinjena odlukom da se osuđenik premesti u prostorije ustanove “Laza K. Lazarević“. Naime, devojke čija su tela bila sakaćena, paljena, silovana, a potom ostavljana na prometnim mestima na oči sveta, kao i izostanak bilo kakvog kajanja od strane okrivljenog, dirnuli su u samo srce gneva javnosti. S moje strane, pak, ništa nije ukazivalo na to da će ovaj slučaj poprimiti neslućene razmere i najzad postati poslednji u mojoj karijeri. U 15 godina svog radnog iskustva susretao sam i strašnije slučajeve, bar sam tako isprva mislio. Ipak, neobična beleška sa naše prve seanse bila je dovoljna da počnem da verujem u suprotno.

Ime mi je Slobodan Marić i, pored tog imena, imam još samo ovaj čudnovati san koji dolazi sa kišom. Sve počinje pulsirajućom crvenom

tačkom u lobanji koja se, poput zupčanika, pokreće iz svog ležišta i širi duboko po mesu. A onda iz neke neslućene dubine, iz nekog neslućenog očajanja, počinje strašno klopavanje — tap tap, tap tap... I sve mi se čini — opet mi j sedam godina. Pokušavam da zadržim majčinu oznojenu ruku. Od njenih prstiju ostaje sve p jedan manje i manje. Strah koji osećam betonske kvadrate izmiče pod mojim nogama. Jedino što još uvek vidim pred sobom su dva crna majčina stopala. Ne mogu da ih pratim. Ti koraci veći su za čitav svet od mojih. Kako pokušam da j dozovem i dignem pogled sa onih cipela, tako se crveno platno kišobrana zarije u moj grkljan, pritisne mi jezik za nepca i ja ne mogu da izgovorim, ne mogu da kriknem. Tap-tap, tap-tap, da li kiša, ona stopala ili srce koje će mi, pomišljam, iskočiti na nos, počinju da vrište iz mene — já postajem to strašno tap-tap, já postajem ono crveno platno, já se vrtim niz one betonske kvadrate, já...

Shvatio sam još tada da ću, otkrijem li značenje tog sna, povratiti i izgubljeno Marićevo sećanje. Napamet je on znao brojke u sudskoj računici, no problem je bio u tome što mu one ništa nisu predstavljale. Ništa. Na poziv da ispriča bilo šta iz svog života ili bar podeli sa mnom kakvo osećanje hladno je dobacio — *Osećanja, uzori, društvene uloge — sve su to izvikani koncepti. Kada se jednom napusti ta zemlja ni tamo ni ovamo, postaješ istinski slobodan — slobodan da budeš šta god poželiš. Čak i tvoja aždaja iz priče.* Kako je on mogao znati za ovo? I ubrzo sam pretpostavio da je verovatno čitao neki od mojih radova. Pažnju sam dalje usmerio na drugi zanimljivi podatak. Naime, datumi ubistava pokazivali su začuđujuću pravilnost. Svako od njih odigralo se dvanaestog marta. Zašto dvanaesti mart? Hipnoza je trebala da otkrije ovo.

Lako ga je bilo uvesti u stanje transa. Vratio sam ga odmah u period za koji sam smatrao da je ključan u odgonetanju uzroka. Sedam ti je godina, hodaš sa majkom po ulici — počeo sam. Za pitanjem *Kuda te vodi* otpočela je ispovest koja će mi poterati jezu uz kičmu i zauvek izmeniti moj život.

Mama nemoj, molim te nemoj, neću tamo, hoću kući, obećavam nikad više, taj pas je bio star, samo sam se igrao, mama. Kučko, zaklaću i tebe ko njega, gde me to vodiš jebem ti sve! Kišobran, otmi joj kišobran, nabij joj ga u grkljan! Mama, ustani, hajdemo kući, danas mi je roden-dan, mama, dvanaesti mart. Doktorčiću, jesi li ovo hteo da čuješ? Je li ovo tvoje jezero? Jesi li ti zaista carev sin ili može biti ova aždaja? Seti se datuma svog dolaska u sirotište i zapamti — ništa se ne može pro-meniti!

Biće da sam se ovde onesvestio. Kada sam se probudio, na kalendaru među crvenim brojevima pisalo je 12.3.1992. San. Marić nije ni postojao, samo san o njemu — uspevam da izdahnem. *Čak u drugom carstvu ima jedno jezero* — izgovaram svoju mantru pokušavajući da dešifrujem simbo-liku sna — *u onom jezeru ima jedna aždaja* — nastavljam da ponavljam reči koje mi ovoga puta nadolaze čudnovato teško. Najzad, nešto ih sasvim zaglušuje. Pokušavam da oslušnem taj uporni zvuk u lobanji — *tap tap, tap tap...*